Štev. 17. V Ljubljani, v ponedeljek dné 21. januarja 1907. Leto XXXV.

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26·—
za pol leta „ „ 13·—
za četrt leta „ „ 6·50
za en mesec „ „ 2·20

V upravništvu:
za celo leto naprej K 20·—
za pol leta „ „ 10·—
za četrt leta „ „ 5·—
za en mesec „ „ 1·70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

SLOVENEC

Inserati:
Enostop. petitvrsta (72 mm):
za enkrat . . . . 13 h
za dvakrat . . . . 11 „
za trikrat . . . . 9 „
za več ko trikrat . 8 „
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja
vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona štev. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravništvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.
Upravniškega telefona štev. 188.

Uradniške plače.

Dunaj, 19. jan.

Danes je zbornica pričela razpravo o uradniških plačah, kakor jih je sklenil proračunski odsek. Novi načrt izboljša uradniške plače v dvojnem oziru: Zvišajo se aktivitetne doklade, ob enem pa se ustanove nove plačilne stopnje, okrajšajo roki za povišanje in za popolno pokojnino potrebna službena doba se zniža na 35 let. Razprava v odseku je trajala več dni. Mnogi poslanci so zahtevali še razne izpremembe. Nekatere so obveljale, mnoge so bile odklonjene. Finančni minister je namreč končno izjavil, da vlada odklanja vsako izpremembo, ki bi čez mero pomnožila troške. Obveljale so v odseku te-le bistvene določbe: Temeljne plače uradnikov so v III. razredu 16.000 in 18.000 kron, v IV. 14.000 in 16.000, v V. 10.000 12.000 in 14.000, v VI. 6400, 7200, 8000, 8800, v VII. 4800, 5400, 6000 in 6400, v VIII 3600, 4000, 4400 in 4800, v IX. 2800, 3000, 3200, 3400 in 3600, v X. 2200, 2400, 2600 in 2800, v XI. razredu 1600, 1800, 2000 in 2200 kron. Povišanje v višjo plačilno stopnjo se izvrši v III., IV. in V. razredu na vsakih pet let, v VI., VII. in VIII. razredu v drugo in tretjo stopnjo na vsakih pet let in četrto stopnjo po nadaljnih treh letih; v IX., X. in XI. razredu na vsaka tri leta. Vsa dosedanja službena doba velja za plačilne stopnje tudi po novem zakonu. Uradniki pa, ki so dovršili 60. leto starosti in 35. leto službe, ne morejo priti v višjo plačilno stopnjo novega zakona. Osebne ali plačilne doklade se vštejejo v nove plačilne stopnje.

Aktivitetne doklade pa so petere: Najvišje za Dunaj, za 20 odstotkov nižje v mestih z več ko 80.000 prebivalcev, za 30 odstotkov nižje v krajih z več ko 40.000 in manj ko 80.000 prebivalcev, za 40 odstotkov nižje v krajih z več ko 10.000 in manj ko 40.000 prebivalcev, za 50 odstotkov nižje v krajih z manj ko 10.000 prebivalcev. Te aktivitetne doklade so: Za V. razred 2200, 1760, 1540, 1320 in 1100, za VI. razred 1840, 1472, 1288, 1104 in 920, za VII. razred 1610, 1288, 1127, 966 in 805, za VIII. razred 1380, 1104, 966, 828 in 690, za IX. razred 1200, 960, 840, 720 in 600, za X. razred 960, 768, 672, 576 in 480, za XI. razred 720, 576, 504, 432 in 360 kron. Kot merilo za aktivitetne priklade velja število prebivalstva po zadnjem ljudskem štetju. To besedilo pa more biti za gotove kraje naravnost krivično. Ljubljana n. pr. šteje danes že 40.000 duš, torej bi morala biti všteta že s 1. aprilom v II. razred aktivitetnih priklad. Strogo po besedilu pa bi morala Ljubljana čakati še do bodočega ljudskega štetja. Zato določa dostavek, da vlada sme posamezne kraje izjemoma pomakniti v višji razred.

Aktivitetne doklade za profesorje so: Za V. razred 800 kron, za VI. razred 640, za VII. razred 560, za VIII. 480, za IX. 400, za X. 320, za XI. 240 kron.

Aktivitetne doklade za aktivne državne sluge znašajo na Dunaju 55 odstotkov plače, za I. krajevni razred 40 odstotkov, za II. razred 35 odstotkov, za III. in IV. razred 30 odstotkov stalne plače. Vsled teh sklepov se zvišajo redni troški za okroglo vsoto 15 in pol milijona kron. Odsek je sklenil tudi več resolucij; med temi sta dve poslanca Žitnika glede na uvrstitev Ljubljane v II. krajevni razred in na preosnovo državne uprave.

Profesorske plače.

Drugi zakon uravnava plače profesorjev na visokih, srednjih in obrtnih šolah, na učiteljskih pripravnicah itd. Tudi o tem zakonu je bila v odseku obširna razprava. Obveljali so naslednji sklepi:

Redni profesorji na vseh fakultetah univerz, na tehnikah, na visoki šoli za poljedelstvo in na protestanški fakulteti so v VI. plačil. razredu in dobivajo poleg akt. priklad plače 6400 kron; ta plača se pomnoži po 5. in 10. letu za 800, po 15. in 20. letu za 1000, po 25. letu za 1200 kron. Na Dunaju dobivajo redni profesorji povrhu še 800 kron doklade.

Profesorji na državnih porodnišnicah dobe plače sedmega razreda. Za profesorje v semeniščih in na srednjih šolah znašata prvi dve petletnici po 800 kron. Naučni minister je obljubil, da dobe deželni šolski nadzorniki osebne doklade, ker bi sicer bili mnogi na slabšem od ravnateljev. Suplentom se vsa leta vštejejo v pokojnino, za petletnice pa največ osem let. Za veroučitelje se določi brez izjeme na teden 16 učnih ur.

Vadnični učitelji morejo po tretji petletnici priti v IX. in po peti petletnici v VIII. plačilni razred, ako imajo izpite za meščanske šole, oziroma za godbo. Stroški za profesorske plače se bodo v tekočem letu zvišali okroglo za 2 milijona kron.

Drugi uslužbenci.

Vlada pa hoče naredbenim potom zvišati plače vsem ostalim državnim uslužbencem ter v ta namen letos porabiti okroglo 11 milijonov kron in sicer na podlagi krajevnih aktivitetnih doklad. Tako dobe pisarniški pomočniki več 80 kron na leto, ženske po 60 kron. Diurnisti dobe na dan več na Dunaju po 50 vinarjev, v prvem krajevnem razredu po 60, v drugem razredu po 40, v tretjem in četrtem po 30 vinarjev. Dnevnine za pomočne sluge se zvišajo po 40, 30 in 20 vinarjev.

Za poštne oficiante in oficiantinje se ustanovi nova stopnja v prvem krajevnem razredu ter zvišajo plače povprek za 80, oziroma 60 kron na leto. Krajevne priklade poštarjev se bodo zvišale za 80 kron, plače poštnih odpravnikov za 50 kron.

Ugodnejše plače dobe gozdni nadzorniki. Isto velja za finančno stražo in davčne iztirjevalce.

Za železniške uradnike in sluge se pomnože plačilne stopnje in zvišajo aktivitetne priklade.

Vsi troški za uradnike, profesorje in druge državne uslužbence se v l. 1907 pomnože okroglo za 29 milijonov kron, v bodočih šestih letih za 60 milijonov. In vendar državni uslužbenci ne bodo zadovoljni. Isti, ki so v istini živo potrebni, dobe po 40, 80, 100, k večjemu 200 kron več na leto, višji gospodje pa 1000, 2000 kron in več. To merilo gotovo ni pravo, zato se bodo že v novi zbornici ponavljale nove zahteve nižjih državnih uslužbencev.

„Narodova“ polemika o separacijskem zakonu.

Dr. Novak molči. Ta gospod mora biti jako potrpežljiva in pohlevna duša. Dvakrat smo mu že dokazali, da je v svojem predavanju v »Mestnem domu« vsevprek, bule in zakone in naredbe napačno citiral in da se mu ravnotako malo sanja o poganskih verstvih kot o srednjeveški hierokraciji. Dr. Novak je sicer za svojo izgubljeno pravdo najel »Slovenski Narod«, ki pa seveda ne more zatajiti izmišljenih Novakovih citatov. 19. t. m. nam odgovarja »Narod« že vdrugič, ne da bi količkaj reagiral na naša izvajanja, ki dokazujejo strašno nevednost Novakovo na cerkvenopravnem polju. Vendar pa razodeva »Narod« tudi to pot gled na separacijsko postavo do neba smrdečo ignoranco in mi se ne obotavljamo, postaviti jo pred razsodnim občinstvom v primerno luč.

Najprej se hvali »Narod«, da razume teologijo boljše kot duhovniki. To ni nič hudega, kajti celo liberalci bodo to smatrali za šalo, ki je ravno primerna za sedanjo predpustno sezono. Potem pa jame »Narod« citirati po francosko separacijski zakon od 11. decembra 1905. Torej, dober uspeh je vendarle imela naša polemika — »Narod« si je preskrbel tekst postave, o kateri je dr. Novak govoril, ne da bi jo poznal. Ali nesreča je hotela, da je »Narod« pregledal samo tiste paragrafe postave, katere smo mi navedli v svoji polemiki, drugih pa, ki natančnejše določujejo posamezne določbe, ni prebral. In zato se je zgodilo da je »Narodova« teologija, čim je zagledala luč belega dne, žalostno pozebla. »Narod« namreč piše:

»Pisali smo: Zaukazala je francoska vlada, da se morajo katoličani združiti v verske občine in če škof prizna te občine, se jim dajo na uporabo cerkve za popolnoma neovirano izvrševanje kulta.« Ker se je nato »Slovenec« v svoji nevednosti in borniranosti širokoustil, da smo si mi to izmislili in da separacijskega zakona še čitali nismo, mu moramo vendar malo posvetiti, kajti kar smo pisali, je do pičice resnično. Separacijski zakon določa v členu 4.: Dans le délai d'un an, à partir de la promulgation de la présente loi, les biens mobiliers et immobiliers des menses fabriques, seront transférés par les représentants légaux de ces établissements aux associations qui se seront légalement formées suivant les prescriptions de l'article 19 . . . Na kratko rečeno pravi ta določba, da morajo biti verske družbe legalno, to je zakonito ustanovljene. S tem je zagotovljeno, da more biti pripoznana le tista družba, ki je ustanovljena dogovorno z dotičnim župnikom, ki mora kot duhovnik biti pokoren svojemu škofu, sicer ga škof suspendira, občina pa brez duhovnika ne more izvrševati svojega namena.«

Tako nam je torej »Narod« posvetil. Torej člen četrti separacijske postave določa, da morajo verske družbe biti zakonito ustanovljene. Sedaj sledi »Narodova« razlaga te določbe. Verska društva morajo biti zakonito ustanovljena, to se pravi po »Narodovi« razlagi: »Verskim družbam mora načelovati župnik. Ako bi že zdavna ne vedeli, kako silovito zateleban je »Narod«, bi ne verjeli, da je sploh mogoče kaj takega zapisati. V tistem IV. členu separacijske postave, katerega dobesedno navaja »Narod«, je namreč tudi že po-

LISTEK.

Črni Peter.

Angleški spisal Conan Doyle.

Svojega prijatelja, Šerlok Holmesa še nisem videl boljše razpoloženega, telesno in duševno, kakor v letu 1895. Njegova vedno večja slava mu je pridobila zelo mnogo klijentov. Toda ne morem, ne da bi pri tem postal indiskreten, niti približno označiti osebe iz najvišjih krogov, ki so naju obiskale v najinem skromnem stanovanju v bakerski ulici. Toda Holmes je živel, kakor vsi veliki umetniki, le za svojo umetnost, in le redkoma sem slišal, izvzemši slučaj vojvoda holderneškega, da bi zahteval za svoje neprecenljivo delovanje kako večjo svoto. Tako malo je mislil na materijalno stran — pravzaprav tako svojeglav je bil — da je mogočnim in bogatinom odrekel svojo pomoč, če mu njihovi slučaji niso ugajali, dočim je za zadeve kakšnega revnega klijenta cele tedne napeto delal, če so bile namreč tako zavite in komplicirane, da so razburjale njegovo domišljijo in izpodbujale njegovo bistroumnost.

V tem znamenitem letu 1895 se je pečal z mnogimi čudnimi in posebnimi slučaji. Tako je pojasnil nenadno smrt kardinala Tosce — to zadevo je preiskoval na izrečno željo papeževo; dobil Wilsona, znanega vzgajalca kanarčkov, ki je delal sramoto celemu vzhodnemu delu Londona. Na to je kmalu sledila tragedija Woodmana Lee in oni temni dogodek o smrti kapitana Petra Carey. Zbirka Šerlock Holmesovih činov bi bila nepopolna, če bi ne omenjala tega nenavadnega dogodka.

V prvem tednu meseca julija je bil moj prijatelj tako pogostoma in tako dolgo od doma, da sem takoj zapazil, da ima nekaj važnega. Ker je prišlo v tem času več močnih mož in so povpraševali po kapitanu Bazilu, sem sprevidel, da deluje Holmes preoblečen in pod nepravim imenom. V najrazličnejših delih Londona je imel namreč najmanj pet majhnih skrivališč, kjer se je lahko preoblačil in na ta način zakril svojo osebnost, katere so se tako zelo bali. Pravil mi ni ničesar o svojih namenih, in jaz tudi nisem imel navade, da bi izsiljeval njegove skrivnosti. Prvo znamenje, iz katerega sem sklepal, da deluje, je bilo zelo nenavadno. Odšel je pred zajutrkom, in ko sem zajutrkoval, je vstopil v sobo, klobuk na glavi, pod pazduho pa velikansko sulico.

»Za božjo voljo, Holmes!« sem zaklical. »Vendar se nisi s to stvarjo po Londonu sprehajal?«

»Peljal sem se k nekemu mesarju in zopet nazaj.«

»K mesarju?«

»Da, in dobil sem prav dober tek. Telesne vaje pred zajutrkom so brezdvomno zelo zdrave. Toda stavim s teboj, da ne uganeš, kakšne so bile te moje vaje.«

»Tega rajše ne bom niti poskušal.«

Od smeha se je tresel, ko je vlival kavo v skledico.

»Če bi pogledal v Allardycejevo mesnico, videl bi viseti na kljuki mrtvega prašiča, ki se je sempatje zibal — pred tem pa gospoda z zavihanimi rokavi, ki je orodje z jezo v prašiča zabadal. Ta energična oseba sem bil jaz. In v svoje zadoščenje moram priznati, da nisem mogel niti pri največjem naporu prašiča samo z enim sunkom prebosti. Morda tudi ti enkrat poskusiš?«

»Za vse na svetu ne! Toda čemu si to delal?«

»Ker se mi dozdeva, da je to v indirektni zvezi s skrivnostjo Woodmana Lee. — Ah, gospod Hopkins, dobil sem včeraj Vašo brzojavko in pričakoval sem Vas. Stopite bližje in zajutrkujte z nama.«

Najin obiskovalec je bil zelo živahen mož, star kakih trideset let. Bil je popolnoma priprosto oblečen. Toda ves njegov nastop je pričal, da je navajen na uniformo. Takoj sem spoznal mladega policijskega nadzornika Hanleya Hopkinsa, od katerega je Holmes mnogo pričakoval. Ta Hopkins je kakor učenec z občudovanjem in spoštovanjem poslušal in sledil znanstvenim metodam slavnega diletanta. Hopkins je imel čelo nabrano v gube in je bil zelo potrt.

»Ne, hvala, gospod Holmes. Jaz sem že zajutrkoval, predno sem k Vam prišel. Včeraj sem bil pri Vas, da Vam poročam — potem sem pa ostal čez noč v mestu.«

»In kaj ste mi hoteli poročati?«

»Same slabe stvari.«

»Torej niste napredovali?«

»Prav nič.«

»Aj, aj! Tedaj si moram pa vendar stvar ogledati.«

»Iz srca želim, da to napravite, gospod Holmes. To je moja prva večja in uspeh obetajoča zadeva — in jaz kar ne pridem naprej. Bodite tako dobri in pomagajte mi.«

»K sreči mi je znan že cel čin in sem tudi že precej natanko preštudiral poročilo o prvi preiskavi. Mimogrede naj vprašam, kaj ste napravili s tobakovo mošnjo, katero ste našli na mestu, kjer se je zgodilo hudodelstvo? Ali Vam ta ne daje nikakoršne opore?«

Hopkins je začudeno pogledal mojega prijatelja.

»Ta mošnja je bila vendar lastnina umor-

vedano, kedaj je smatrati verska društva za zakonito ustanovljena. Člen IV. pravi namreč: »Qui se seront legalement formées suivant les prescriptions de l'article 19.« To se pravi, verska društva so tedaj veljavna, ako so ustanovljena po določbah člena 19. Kako se pa glasi člen 19.?

Člen 19. separacijske postave pravi:

Art. 19.: »Ces associations devront avoir exclusivement pour objet l'exercice d'un culte et être composées au moins: Dans les communes de moins de 1000 habitants, de sept personnes. Dans les communes de 1000 à 20.000 habitants de quinze personnes dans les communes dont le nombre des habitants est supérieur à 20.000 habitants de vingt-cinq personnes majeures domiciliées ou residant dans la circonscription religieuse.« Sledijo določbe o pravomočnosti in administrativnih pravicah ter dolžnostih verskih družb.

Torej člen 19. določa, da so tedaj veljavne verske družbe, ako so v občinah, ki štejejo 1000 prebivalcev, sestavljene iz sedmih oseb, v občinah, ki štejejo več prebivalstva, od tisoč do 20.000 in več, primerno iz več oseb. Zakon jim potem določa gotovi administrativni delokrog. Nikjer pa ni določeno, da je veljavnost verskih društev navezana na to, da jim načeljuje kak duhovnik dotične občine.

»Narod« si torej ni ogledal člena 19., katerega pa navaja, ko navaja člen četrti! Težko je reči, ali je to znak idijotstva ali pa se »Narod« zanaša na neumnost svojih bralcev. Sicer je čutil »Narod« sam, kako izmišljena je ta njegova razlaga, zato citira neki članek Jaurésa v »Humanité« od 28. septembra pretečenega leta. Jaurés je razlagal člen IV. po svoje in ne samo on, ampak nebroj drugih je hotelo cerkev spraviti s to razlago na led. Ako pa ni avtonomija hierarhije zakonito zajamčena v besedilu postave same, potem ni Jaurésovi komentar nobena garancija za to, da bo vlada res priznala le od škofa priznana verska društva. Zakon o tej razlagi ne vé ničesar, nasprotno — zakon namenoma ne omenja nobene ingerence hierarhije v bogočastne asocijacije.

Kakšne pojme ima teološki »Narod« o cerkvenem imetju, dokazuje tale krasni stavek:

»Sploh se pa ni šlo papežu za to, kdo bo upravljal tako imenovano cerkveno (v resnici ljudsko) imetje, nego le za to, da bi cerkev postala lastnica tega imetja. To je jasno videti iz rečene papeževe prepovedi. Papež je prepovedal ustanovitev verskih družb, dokler se nepreklicno ne zagotovi »autoriteta« papeža in škofov nad cerkvami itd.«

Teologija, oziroma kanoniško pravo uči, da so sledeče stvari last cerkve (res ecclesiasticae, ki se dele v res sacrae in res consecratae):

a) Beneficiji (to so tiste dotacije, ki so zvezane s kako cerkveno službo, torej nepremična posestva s pravicami, ki so združena z njimi, kapitali, rente, oblatije, desetine itd.);

b) takozvano fabrično imetje, to so dotacije, ki jih ima vsaka cerkev za vzdrževanje bogoslužja; sem spadajo darovi, zapuščine, ustanove itd.

c) premoženje cerkvenih ustanov, samostanov, semenišč, karitativnih društev itd.

Sedaj pa »Narod« piše, da bi papež rad, da bi cerkev postala lastnica tega premoženja, kakorda bi že zdavna ne bila lastnica tega premoženja! Piše, da bi si papež rad zagotovil avtoriteto nad cerkvami, kakor da bi od nekdaj ne bil njihov poglavar! To je tisti »Narod«, ki pozna teologijo boljše kot duhovniki.

Rekord v zatelebanosti pa je dosegel »Narod« s sledečimi »izvajanji«:

»Slovenec« . . . je pisal, da je francoska vlada oropala cerkev premoženja. To je neresnica . . . To se vidi iz separacijskega zakona, ki ne omenja cerkvenega premoženja, nego le določa, kaj se zgodi z »les biens mobiliers et immobiliers des menses et fabriques«, s takozvanim premičnim in nepremičnim »fabričnim« premoženjem, s katerim razpolaga vsaka cerkev, da vzdržuje bogoslužje. Ker pa je to premoženje po kanoniških določbah dogmatiško (Syll. error. thes. 26; Const. Pii IX. Quanta cura d. 8. dec. 1864 in nebroj drugih prastarih določb), in sicer tudi po božjem in naravnem pravu cerkveno, je jasno, da separacijska postava, ako govori o »biens de fabriques«, s tem misli cerkveno premoženje. »Teologi« pri »Narodu« seveda drugače.

Takšno je torej dokazovanje »Narodovo«. Najprej je z Novakom vred trdil, da francoska separacijska postava cerkvi ne dela nobene krivice. Za to je navedel izmišljotino, določbo, da so le tista verska društva veljavna, katerim načeljuje župnik, dasi postava niti oddaleč ne pozna takega paragrafa. Ker pa vse to še nič ne izda, pravi »Narod«, da vlada ni oropala cerkev premoženja, ampak si prilastila samo »fabrično premoženje«, dasi je tudi to cerkveno. Par vrstic naprej pa trdi, da je država bila upravičena, prilastiti si premoženje, češ, to premoženje je »ljudsko«, ne pa cerkveno. Za premoženje »Narodovega« duha je to vsekakor zelo slabo izpričevalo, ki ga mu rade volje podpišemo.

VOLIVNA REFORMA.

Danes, 21. t. m., se zbere gosposka zbornica, da konečno reši volivno reformo. Vršilo se bo glasovanje o osnovnem zakonu volivne reforme, o »numerus clausus« in o zakonu glede na varstvo volivne svobode. Cesar bo postavo sankcijoniral še te dni, v uradni »Wiener Zeitung« pa bo volivna reforma objavljena najbrže 2. februarja, na svečnico.

ČEŠKA KONCENTRACIJA.

»Pravo Lidu« poroča: V Pragi se je vršilo 19. t. m. posvetovanje glede na enotno postopanje strank pri bodočih volitvah med mladočehi, staročehi in radikalci. Češki radikalci so zahtevali 7, mladočehi 3, češki obrtniki 5 mandatov. Stranke se niso zjedinile.

V Brnu so se posvetovali zastopniki čeških strank, kako izvesti koncentracijo. Dr. Stransky je predlagal, naj se češke stranke na Moravskem pridružijo koncentraciji na Češkem ter je potem predložil načrt, kako razdeliti mandate med posamezne stranke. Vsled odpora agrarcev se stranke niso mogle zjediniti. Na prihodnji sestanek bodo povabili tudi socialne demokrate.

KAKO JE POLONYI OPRAL SVOJO ČAST.

19. t. m. je Polonyi pri obravnavi o pravosodnem proračunu slovesno rešil svojo čast. Prebral je izjavo Halmosa, kjer Halmos prekliče vse svoje prejšnje obdolžitve proti pravosodnemu ministru Polonyju. Komaj pa se je raznesla po Budimpešti ta vest, sta oba sisinova Halmosova ter njegov zet, dr. Stiller izjavila, da je Polonyi s pomočjo svojega prijatelja, hišnega zdravnika Halmosovega, dr. Weissa, pritiskal na bolnega Halmosa. Dr. Weiss je baje Halmosu sugeriral, da ga bo eventualni proces razburil do smrti, da naj torej rajši vse prekliče. Zadeva, kakor se vidi, še ni rešena in tla se pod Polonyjem zelo majejo. — Pri pravosodni proračunski razpravi je Polonyi med drugim tudi objavil, da je deželni fond kazenskih glob popolnoma izginil. Prejšnje ministrstvo ga je baje porabilo za različne zgradbe ali pa za podporo nekemu nemškemu budimpeštanskemu listu.

RAZPOR V OGRSKI NEODVISNI STRANKI.

Ogrska neodvisna stranka je sklicana za ponedeljek na sejo. Vsled vednih prepirov in sporov med posameznimi člani neodvisne stranke trpi ugled kluba. Bajé namerava Košut temu disciplinarnim potom napraviti konec.

KATOLIŠKO VSEUČILIŠČE NA JAPONSKEM.

Sveta stolica se pogaja z japonsko vlado glede na ustanovitev katoliškega vseučilišča v Tokiu. Pogajanja bodo v kratkem končana.

GIBANJE NA NEMŠKEM POLJSKEM.

Berolin, 19. januarja. Nemški listi poročajo, da so Poljaki v okolici Torna pobili šipe na neki nemški šoli ter nabili nemške učitelje.

Poznanj, 19. januarja. Sodišče je časnikarja Jožefa Klosa obsodilo na 1100 mark globe, ker je pozivljal poljske otroke, naj bojkotirajo šolo.

NEDELJSKI POČITEK NA FRANCOSKEM.

Pariz, 19. januarja. Generalna zveza delavskih sindikatov je napovedala za nedeljo veliko demonstracijo v Parizu, ker vlada ne izvaja zakona o nedeljskem počitku. Policijski prefekt hoče demonstracijo zabraniti ter je prosil za konsignacijo vojaštva. V nedeljo bo v Parizu pripravljenih 10.000 mož pehote, da zabranijo izgrede.

BRIAND ODNEHAL.

Pariz, 20. januarja. Francoski naučni minister Briand bo v torek v parlamentarnem odseku, ki se bavi s predlogom, kako odpraviti objavljanja javnih shodov, predložil zakon, ki odpravlja določbo, da se morajo javni shodi javiti vladi, kar velja posebno za bogoslužna dejanja. Duhovniki bodo torej službo božjo lahko opravljali, ne da bi jo morali javiti, kakor to določa zakon iz leta 1881. Pač pa bodo tisti javni shodi, ki se bodo oblasti javili, uživali nekaj predpravic, kakor to določa zakon od 2. januarja 1907.

Preko papeža torej tudi v Franciji ni mogoče na dnevni red!

Pariz, 20. januarja. Francoski škofje so svoje zborovanje končali. V svoji adresi na papeža, katere besedilo se je ravnokar priobčilo, izjavljajo škofje, da francoskih separacijskih zakonov tako dolgo ne bodo priznali, dokler vlada ne sprejme zakonov Vatikanovih glede na avtonomijo hierarhije. Škofje označujejo vest, da so škofje bili pripravljeni sprejeti separacijski zakon, za nesramno laž.

Pariz, 20. januarja. Vesti, ki krožijo o sklepih škofijske konference, niso resnične. Sklepe konference bodo škofje objavili šele te dni v svojih pastirskih listih.

Angero, 20. januarja. Pri izgonu semeniščanov v Beauprčau je prišlo do velikih izgredov. Vojaštvo je moralo semenišče pravilno naskočiti. Množica je ranila podprefekta, žendarmerijskega poveljnika in policijskega komisarja. Pri naskoku vojaštva je bilo ranjenih 15 častnikov in 1 vojak.

VOLIVNO GIBANJE NA NEMŠKEM.

Državni kancelar Bülow agitira za združitev nacionalnih liberalcev in konzervativcev proti centrumu. V nekem govoru pri banketu kolonialno politišk. komiteja je povdarjal, da je mir nemškega ljudstva v nevarnosti in da preti meščanska vojna, ako 25. t. m. pri volitvah zmagata centrum in socialna demokracija. Bülow ima vzroka dovolj, da se boji izida volitev. Vsled previdne taktike centruma, ki zahteva pariteto vseh konfesij, popolno izvedbo ustavnih načel, odločno demokratiško socialno politiko, je prišlo na Nemškem do tega, da so vse vmesne, srednje, semtertja nihajoče stranke nemogoče, najsi bodo to nacionalni liberalci, ali konzervativci. Stali si bosta odslej nasproti centrum in socialna demokracija, moč nasproti moči, načelo proti načelu. Ta proces se je na Francoskem izvršil na škodo katoličanom, v Nemčiji pa nasprotno v korist katoličanov in ortodoksnih protestantov. Tega procesa ne ustavi ne liberalizem Bülowa, ne nacionalizem Viljema II.

NA BALKANU.

Atene, 20. jan. Bolgarska četa je napadla grško vas Cirkovo v Makedoniji ter umorila 10 vaščanov, med njimi dve ženski. Nato je četa zažgala vas, ki je do polovice zgorela.

Solun, 20. jan. Generalni nadzornik makedonske finančne reformne komisije je v seji finančne komisije objavil, da znaša deficit makedonske uprave 400.000 funtov šterlingov.

MAROŠKI NEMIRI.

Tanger, 20. jan. Sultanova vojska, ki sedaj tabori pred Zinatom, bo 21. t. m. odšla proti gorovju, da ukroti uporno pleme Vedras.

Pariz, 20. jan. Francoski minister za zunanje zadeve Pichon je v ministrskem svetu izjavil, da se je skupna francosko-španska akcija proti Rajzuliju posrečila ter da bo mogoče odpozvati brodovje iz maroških vodá.

NOVI PERZIJSKI ŠAH.

Teheran, 20. jan. Perzijskega šaha so kronali 19. t. m. Šah namerava reformirati ministrski kabinet in vso upravo.

RUSIJA.

Roparska druhal. V Rigi je policija zaprla veliko roparsko družbo, med katero je oče notoričnih morilcev in mnogo žena. Zasledili so pri njih celo zalogo pušk in municije.

Krvavi izgredi v Lodzu. Pri krvavih izgredih v Lodzu, ki so se vršili ob priliki nekega pogreba, ker duhovnik ni maral spremljati trupel dveh atentatorjev, je vojaštvo ustrelilo štiri izgrednike, sedem pa ranilo.

Dnevne novice.

+ **Liberalna trdnjava Trata — padla.** Zadnja liberalna postojanka v škofjeloškem okraju, Trata, je pri občinskih volitvah v soboto, dne 19. t. m., pripadla Slovenski Ljudski Stranki. V drugem in tretjem razredu smo zmagali z dvetretjinsko večino, v prvem razredu je pri enakosti glasov žreb določil nam dva, liberalcem štiri odbornike. Občinski zastop se bo torej sestal iz 14 naših in 4 liberalnih. — O volitvah bi se dalo marsikaj zanimivega pisati, tako n. pr. o liberalnih goljufijah, o popitem žganju, o nervoznem županu Jelovčanu itd. Vse to si pa prihranimo za pozneje, ko bodo razne stvari prišle pred sodišče. Za danes pribijemo le, da je bila naša zmaga sijajna kljub vsemu nasilju liberalcev in kljub vsem nepostavnostim liberalne večine v volivni komisiji. — Slava zavednim volivcem in njih voditeljem!

+ **Dekan Vidic umrl.** Iz Kanala smo dobili danes dopoldne brzojavko, da je ondi umrl č. g. dekan Vidic. Pogreb bo v sredo ob 9. uri dopoldne. N. v m. p.!

+ **Predsednikom krajnega šolskega sveta v Šmarju pod Ljubljano** je bil 17. t. m. izvoljen g. dekan Mihael Trček, podpredsednikom župan g. Anton Škerjanec, svetovalcema gg.: I. Zupančič, gostilničar na Škofeljci in Fr. Skubic, posestnik v Paradišču.

+ **Javni shod »Obrambene zveze«,** kateri bi se imel vršiti včeraj ob pol 2. uri popoldne v gostilni gospoda Kopača v Novem mestu, je okrajno glavarstvo prepovedalo. Vzrok prepovedi je bil, da okrajno glavarstvo ni bilo prepričano, ako je res deželna vlada potrdila pravila »Obrambene zveze«. Odborniki društva so izvedeli o prepovedi šele na licu mesta. Dva odbornika sta se takoj podala k gospodu glavarju ter mu izročila pravila z deželne vlade uradno štampilijo. Tudi temu gospod baron ni hotel verjeti. Po daljšem interveniranju je obljubil gospod glavar, da uradno brzojavi na deželno vlado v Ljubljano. Brzojavni odgovor deželne vlade je prinesel glavarjev tajnik šele ob pol 4. uri popoldne. Ker je že več obrtnikov odšlo, se shod ni otvoril. Sklenilo se je v privatnem razgovoru, da naj se shod v kratkem zopet skliče in vrši, ker je za shod veliko zanimanje.

+ **Kandidature.** V sodnijskem okraju Radovljica, Kranjska gora, Tržič bo kandidiral pri prihodnjih državnozborskih volitvah dosedanji državni in deželni poslanec gosp. Pogačnik. — V vrhniškem in logaškem okraju namerava, kakor se čuje, kandidirati v državni zbor dr. Danilo Majaron. — V tolminskem volivnem okraju namerava kandidirati dr. Alojzij Franko. — V celovški okolici bo kandidiral Friderik Seifritz, v okraju Št. Vid Breže na Koroškem Alojzij Pirker, v beljaškem volivnem okraju dr. Steinwender.

+ **Vodovod v Radovljico in okolico,** ki se še letos prične graditi, bo veljal 169.000 K. K tej svoti prispeva vlada 67.600 K, državni melioracijski zaklad 42.250 K in kranjski deželni zaplad 59.150 K, na občine pa pride 32.088 K.

+ **Občinski odbor pri Devici Mariji v Polju** je v svoji seji dne 21. decembra 1906 izvolil č. g. župnika Matija Kolarja častnim občanom, za velike zasluge, katere si je stekel pri obnovljenju po potresu poškodovane župne cerkve pri D. M. v Polju.

+ **Protimažarska demonstracija na Reki.** Ob priliki nekega predavanja pisatelja Cappa, ki je govoril o italijanskem materinem jeziku, se je vršila na Reki mala protimažarska demonstracija.

— **Slovenski veleposestnik prodal posestvo židovski tvrdki.** Gospod Ivan Knez je svoje šele pred pol leta kupljeno posestvo na Zgornjem Štajerskem, kakor se čuje, prav dobro tvrdki Fratelli Feltrinelli v Milanu prodal. Radovedni smo, če bode »Slovenski Narod« tudi sedaj kaj renčal?

— **Smrtna kosa.** Pokopali so v Idriji g. Andreja Corna. — V Kočevju je umrla gospa Margareta Kren, vdova trgovčeva. — V Zagrebu je umrl čevljarski mojster Mihael Vojvoda, star 28 let.

— **Služba uradnika pri zavarovalnici proti nezgodam** s plačo XI. razreda državnih uradov je razpisana. Pozivamo slovenske kompetente, da uložijo prošnjo za to službo, kajti na kompetente, zmožne slovenskega jezika, bi se moralo v prvi vrsti ozirati glede na to, da je pri zavarovalnici proti nezgodam, katera posluje večinoma s slovenskimi strankami, število uradnikov, ki poznajo slovenski jezik, tako neznatno, da bi bilo do skrajnosti krivično, ako bi se imenoval za to mesto uradnik, ki ne pozna slovenskega jezika.

— **Slovenske žalostinke v Trstu še vedno prepovedane!** Pevsko društvo »Kolo« je vložilo na škofijski ordinarijat v Trstu sledeči dopis: Podpisano je vložilo meseca svečana leta 1905 v svojem imenu in v imenu sopodpisanih pevskih društev »Slovanskega pevskega društva«, »Pevskega društva sv. Cirila in Metoda«, pevskega društva »Zarja« v Rojanu, pevskega društva »Zvonimir« v Rocolu in pevskega društva »Slava« pri Sv. Mariji Magdaleni spodnji na ondotni naslov prošnjo, oziroma zahtevo, da se prekliče čudna cerkvena prepoved, ki zabranjuje petje slovenskih žalostink v vežah, na ulici, v cerkvi in na grobljih v okrožju mesta Trst. Ali ker do danes še nismo dobili — proti našemu pričakovanju — tozadevnega odgovora, prosimo, da se rečena vloga vendar enkrat reši. Zajedno zatrjamo, da naša društva ne odnehajo od te naše opravičene zahteve.

— **Neusmiljena mati.** V Trstu je zapazil neki poštni uslužbenec, da leži na ograji okoli luteranske cerkve prislonjen mali zavoj, iz katerega je molela mala nožica. Kmalu so, ko je prišla policija, lahko dognali, da je v zavoju bilo povito v navaden papir truplo novorojenca ženskega spola.

— **Obili lov.** Gospej Katarini Skrinjar so tržaški tatovi ukradli v ulici delle Porte dragocenosti v vrednosti 1000 K. Tatove so zasačili, ko so mislili oditi, na cesti je hitel za njimi policaj v divjem diru po vseh mogočih ulicah; vendar so pa tatovi ušli.

— **Krvav pretep** med štirimi vozniki se je vršil v Trstu v ulici Parini. Neki Sterle je ranil voznika Jenkota s kamnom na glavi tako, da se je slednji zgrudil. Sterle ga je še na tleh

---

jenega, saj so bile vendar začetnice njegovega imena všite na notranji strani. Napravljena je iz kože morskega psa in — njen lastnik je star pomorščak.«

»Toda, ta ni imel pipe.«

»Vsekako; pipe nismo našli; tudi je zelo malo kadil in je imel tobak le za svoje prijatelje.«

»Brezdvomno. Omenjam to le vsled tega, ker bi pri tej mošnji začel svoje preiskovanje, če bi moral jaz zadevo razjasniti. Toda moj prijatelj, dr. Watson še ne pozna zadeve in tudi jaz bi še enkrat rad slišal dogodke v pravem vsporedu in v pravi zvezi. Povejte nama torej stvar še enkrat prav na kratko.«

Hopkins je vzel listi papirja iz žepa.

»Notiral sem si tu par podatkov, iz katerih moreta posneti celo karijero umorjenega. Peter Carey je bil v letu 1845. rojen — torej je bil v petdesetem letu. Bil je zelo drzen lovec morskih psov in kitov. V letu 1883. je bil kapitan parnika »Sea Unicoru« iz Dundeeja. Na tem je večkrat z uspehom potoval na lov kitov, v sledečem letu, 1884, je opustil pomorsko življenje. Potem je par let po suhem potoval ter si konečno kupil posestvo: Woodmanns Lee pri Forest Rowu v Susshxu. Tam je živel šest let, in tam je tudi umrl ravno danes pred osmimi dnevi.«

»Bil je čuden mož, ta kapitan. Navadno je bil strog puritanec — malobeseden, čmerikav človek. V svojem gospodarstvu je imel ženo in dvajsetletno hčerko, potem dve služkinji, ki sta se pa često menjali, kajti njuno stališče je bilo zelo neprijetno in tupatam neznosno. Bil je periodičen pijanec, in če je bil pijan, tedaj se je obnašal kakor živ hudobec. Marsikaterikrat je v tem stanju nagnal ženo in hčer iz hiše ter ju tam pretepaval, tako, da je njuno vpitje zbudilo celo sosedstvo.«

»Enkrat je bil zatožen, ker se je lotil starega župnika, katerega so poklicali, da bi ga pokaral vsled njegovega obnašanja. Z eno besedo, gospod Holmes, v celem okraju ni bilo nevarnejšega človeka, kakor je bil Peter Carey, in pravili so mi, da je bil tak že takrat, ko je bil poveljnik ladje. Na trgovskem ladjevju so ga poznali pod imenom »Črni Peter«. Tega imena mu niso dali le vsled njegove temnorujave barve in vsled njegove dolge črne brade, temveč tudi vsled njegove divje narave, ki je grozovito vplivala na njegovo okolico. Ni mi treba omenjati, da so ga vsi sosedi preklinjali in se ga ogibali in da ga ni niti jeden pomiloval.«

(Dalje prihodnjič.)

vsega osuval. Ranjeni Jenko je ranil Sterleta z nožem. Ni upanja, da bi Jenko okreval.

+ **Kmečka zveza za kranjski okraj** prične v kratkem delovati. Pravila so od vlade že potrjena. Kdor želi pristopiti, naj oglasi svoj pristop gospodu Alojziju Šarcu, županiku v Šmartnem pri Kranju.

— **Iz davčne službe.** Glavni davkar g. Lorenc Verbič je prestavljen iz Škofje Loke v Kamnik. Dalje so prestavljeni: davkar g. Ivan Mušič iz Kamnika v Škofjo Loko, davčni kontrolorji gg. Jakob Drol iz Brda v Postojno, Jožef Ahlin iz Kamnika v Radovljico, davčni adjunkti gg.: Anton Adamič iz Ljubljane v Ribnico, Ludovik Jelšnik iz Črnomlja v Radovljico, Franc Prezelj iz Krškega v Črnomelj, Franc Jenko iz Ribnice v Krško. Prideljeni so gg.: davkar Alojzij Podboj davkariji v Ilirski Bistrici, B. Zazula v Litiji, davčni kontrolorji gg. Anton Križman davkariji v Kamniku, Rajko Levstek v Cerknici, Alojzij Klofutar v Kranjski gori, Peter Vovk v Velike Lašče, davčni oficijal g. Ernst Kobler na Brdo, davčni adjunkti gg. Viljem Praprotnik v Kranjsko goro, Ivan Klinar v Ribnico, Rudolf Primec v Ljubljano. Pomožni sluga g. Alojzij Ferant je imenovan za uradnega slugo v Metliki.

— **Germanizacija na državne stroške.** Državni prispevek k normalnim šolskim zakladom za letos znaša 302.289 K. Na Primorje odpade tega 54.174 K. Denar gre v namene ponemčevanja. Država plačuje še 485.389 K prispevkov za šolske stroške. Od teh pride na Primorje 290.000 K. Za pouk v nemščini v Gorici in Istri gre 9000 K, za nemške šole v Trstu okolu 135.000 K!

— **O družabnem večeru dolenjskega »Sokola«** smo sedaj dobili poročilo, da sta bili obe gostilniški sobi polni in da so bili med navzočimi vsi sokoli - telovadci in po večini oni člani, ki za procvit »Sokola« kaj store.

— **Velika tatvina z vlomom.** V Trstu so ulomili neznani tatovi v stanovanje gospe Katarine Škrinjar ter odnesli okolu 600 kron denarja.

— **Potres v Novem mestu.** Graška »Tagespost« poroča, da so čutili v Novem mestu v soboto ob 4. uri zjutraj lahek potres.

— **Izgubila se je.** Sredi decembra lanskega leta je šla vsled nekega prepira z doma Reza Mustar, po domače Matijčeva iz Kompolj. Stara je 52 let, močna ženska srednje velikosti in zgovorna. Doma je pustila troje otrok. Kdor ve, kje je sedaj ali kam je krenila, naj naznani to njenemu možu na naslov: Jože Mustar v Kompoljah hišna številka 84, pošta Videm pri Dobrepoljah.

— **Prebrisani hlapec.** Hlapec konjereica Ig. Hočevarja iz Muhaberja je prišel k neki posestnici v Straži, občina Prečna, po prešiča, ki je poginil. Hlapec je rekel, da mora vzeti tudi ostala še živa prešiča, ker sta tudi bolna in da ju mora zaklati. Posestnica mu je jokaje izročila prešiča, katera pa hlapec ni zaklal, ampak ju prodal.

— **Ožja volitev v hrvaški sabor** bo v Cerni dne 24. t. m.

— **Fzm. Pitreich** bo šel, kakor javljajo nekateri listi, kmalu v pokoj.

— **Uradniške dekrete za Bosno** bo vlada v kratkem pričela izdajati v hrvaščini.

— **Samoumor vsled pelagre.** V Gorici se je vrgla iz okna v bolnišnici kmetica Terezija Saraval iz Fiumičela, ki je trpela na neozdravljivi pelagri, vsled katere se ji je zmedlo. Saraval se je na lice mesta ubila.

— **Kočevski »Bauernbund«** bo imel svoj ustanovni shod v sredo, dne 23. januarja v Kočevju. Na zborovanju bo tudi govoril nižjeavstrijski deželni poslanec Karol List, župan iz Gross-Weikersdorfa.

— **Ravnatelj tržaške navtične šole in kapitan.** Ravnatelj Cossulich je izključil iz šole učenca Kreglicha, sina nekega kapitana. Kapitan je zahteval od ravnatelja pojasnila in so padle ob tej priliki take besede, da je pozval Cossulich kapitana na dvoboj. Kapitan Kreglich je pa ovadil zaradi poziva na dvoboj ravnatelja sodišču.

Štajerske novice.

š **Izobraževalno društvo v Celju** je priredilo v nedeljo 20. t. m. predavanje v veliki dvorani »Narodnega Doma«. Predavanje je bilo vsem pristopno. Prišlo je okolu 125 poslušalcev. Predaval je g. učitelj Levstik iz Celja in sicer o kmetijstvu. Tako poljudnega predavanja celjski okoličani še gotovo nikjer niso slišali. V pet četrt ure je g. predavatelj v popolnoma domačem slogu razpravljal, na kako slabem stališču da je v današnjih dneh naš kmet, kaj da je temu krivo in kaj se dá storiti, da odpomoremo temu uboštvu. Očrtal je natančno začetek in vpliv pitja, pa tudi konec pijančevanja. Pokazal nam je pogled na pretečeno stoletje, katero je bilo, po 48. letu vendar boljše za našega slovenskega kmeta, kakor pa sedaj. Ljudje so se tudi oblačili v navadnejše obleke, kakor danes, ko hoče imeti že vsak fant kosmat klobuk in pero na njem in vsako dekle svojo svilnato ruto in svilnat predpasnik. Očrtal je tudi brezpomembne dolge gostije, ki trajajo po več dni, posebno pa je nam razkazal grdobo žganja. Nato pa je razodel drugo pijačo, katero ponavadi zaničujejo in to je sadjevec. Obljubil nam je, da nam v prihodnjih spomladanskih mesecih tudi v resnici pokaže, kako da se pripravi dobra in zelo okusna pijača sadjevec. Ploskanje je pokazalo, da so dobre besede g. predavatelja legle na rodovitna tla in upamo, da bodejo tudi dobro obrodila. Izrečena mu bodi najiskrenejša hvala! Gosp. vikar je še potem vsem malo priporočal prihodnjo nedeljo 27. t. meseca.

š **Ustanovitev »Bralnega društva« v Gaberjih.** Včeraj, v nedeljo 20. jan. popoldne ob 3. uri je bil pri birtu Omladiču v Gaberjih pri Celju ustanovni občni zbor »Bralnega društva za Gaberje, Spod. in Zgornjo Hudinjo. Zbranih je bilo z drugimi pivci vred blizu 50. Med temi je bilo okolu 40 iz Celja (med njimi v prvi vrsti zastopano učiteljstvo) okolu deset pa je bilo delavcev. Velika večina je pa bila kmetov, namreč — nič, čeprav je bilo baje društvo zanje ustanovljeno. G. dr. Božič je povedal, kako v drugih državah napredujejo, posebno socialni demokratje in koliko da so tudi v skupnosti dosegli. No, g. dr. Božič je gotovo mislil na skupino svojih zvestih pristašev učiteljev in pa nekaj soc. demokratov, toda preveč dobrega za našega kmeta v tej kompaniji menda ne bode dosegel? V odbor so bili izvoljeni: g. Rozman, risar pri g. Golograncu, predsednik; g. Fr. Pušnik, črevljarski mojster, podpredsednik; g. Flor. Šribar, kovaški mojster, tajnik; g. I. Bobek, potovalni agent »Singer«, blagajnik; odborniki gg.: F. Ocvirk, posestnik; Fr. Grilec, zid. polir in posestnik, I. Trebičnik, delavec. Ker še dosedaj ni noben kmet ud, veliko jih pa tudi pozneje ne bode, jim želimo pa pri socialnih demokratih tem večjo srečo!

š **V celjski bolnišnici** je umrl na operaciji na vratu hišni posestnik in ključavničar g. Moric Unger v 60. letu.

š **Wastian je hud.** Poslanec Wastian se je v petkovi seji državnega zbora razjezil in je vložil interpelacijo na justičnega ministra, češ, da je bil neki slovenski pravni praktikant s Kranjskega imenovan za avskultanta tako, da je preskočil nemške pravne praktikante. — So bili pač ti nemški pravni praktikantje precej nesposobni in neporabni!

sl **V Zrečah** je umrl posestnik Josip Kovač, star 75 let. Imenovani je med razumniki po okraju znan sploh pod imenom »Rodoljub« skoro bolje, kakor z lastnim priimkom. Odkar v Konjicah obstoji politično društvo, menda ni bilo zborovanja, katerega bi se ne bil vdeležil on. Bral je veliko in vsled pridobljenega si znanja je postal v resnici iskren rodoljub. Njegova žena, sedanja vdova je sestra politični javnosti znanega gospoda Pukl na Dunaju. Pri političnem društvu v Zrečah je v odboru bil tajnik. Danes, v ponedeljek so ga spremili do hladnega groba. Svetila mu večna luč!

š **Glavni zastopnik »Slavije« v Mariboru,** neki Veras, razpošilja, kakor ste zadnjič poročali, »Narodni list«. Mi gospodu Verasu svetujemo, naj pusti tako agitacijo, sicer bomo začeli pisati. — Eden, ki ga pozna iz Ptuja in Marenberga.

š **Narodna stranka napada svoje pristaše.** Zadnji »Narodni List« napada Strohmayerjevega komija v Mariboru. Dotični komij je pa zvest pristaš narodne stranke, in je na shodu v Rušah močno agitiral za njo.

š **Novi Slovenski Štajerc** je bil v soboto radi dopisa proti ptujskim uradnikom konfisciran.

š **Protestanti v Leiteršpergu pri Mariboru.** V leiteršperški šoli so trije otroci — lutriš vere. Sinček krojača Monetti (socialdemokrat) in sinček nekega peka (tudi socialdemokrat) in sinček telovadnega učitelja Holfterja. Edino prvi zahaja vedno v šolo, oče drugega je samo mimogrede tukaj, in sinček Holfterja se podučuje doma. Zaradi enega učenca je pa dobil protestantovski pastor sedež in glas v krajnem šolskem svetu.

š **V Pobrežah pri Mariboru** so ustanovili »Südmarko«. Eden tamošnjih učiteljev hodi okoli in berači za denar za Südmarko. Pravi, da je ta denar za uboge šolske otroke, in ljudje dajejo, tudi nekateri slovenski kmetje so mu sedli na limanice. Gospod učitelj, kdor vedoma neresnico govori — ta —.

š **V Mariboru** bo zopet kandidiral Wastian.

š **Strankarski shod »Štajerčeve« stranke.** Prihodnjo nedeljo se vrši v Ptuju prvi strankarski shod »Štajerčeve« stranke in ustanovni shod tiskovnega društva »Štajerčevega«.

š **Po odgonu** je bil dne 18. t. m. odgnan v svojo domovino 17letni Silvester Šeško iz Planinske vasi pri Brežicah na Štajerskem, ki se je 7. decembra l. l. javil na goriški policiji, češ, da je brez sredstev.

Koroške novice.

k **Volivno gibanje na Koroškem.** Nemška ljudska stranka bo na vso moč podpirala kandidaturo dr. Steinwenderja v beljaškem volivnem okrožju tudi v slučaju, če bi se Steinwender potegoval za mandat v Špitalu. Nasprotno pa nemška ljudska stranka ne mara, da bi v Beljaku kandidiral svobodni vsenemec dr. Angerer.

k **»Jugoslovanska čitalnica« v Mallnitzu na Gorenjem Koroškem.** Piše se nam: Naznanjamo s tem, da smo ustanovili »Jugoslovansko čitalnico« s petjem in tamburanjem, čisto med trdimi Nemci. Društvo ima namen izobraževati in vzbujati k narodin zavesti vse naše že toliko v narodnem oziru pogubljene delavce. O delovanju in o vspehih bode društvo vedno javljalo.

k **V varstvo zanemarjenih otrok.** H kongresu za varstvo otrok, kateri se bode vršil 18., 19. in 20. marca t. l. na Dunaju, bode tudi koroška dežela poslala svoj odbor. Posvetovanje radi tega se je že vršilo v posvetovalnici deželne vlade v Celovcu. V odbor so voljeni deželni predsednik baron Hein, kot načelnik, in baron Aichelburg kot načelnikov namestnik. Ker je varstvo otrok na Koroškem izmed drugih kronovin najbolj zanemarjeno, je želeti, da bi se odbor vedno zavedal svojih dolžnosti.

k **Kmetijska družba na Koroškem** je imela koncem pretečenega leta 8169 udov, to je 30 odstotkov samostojnih kmetovalcev.

k **Zopet žrtev Vrbskega jezera.** Dne 18. t. mes. je utonil v jezeru pri Loreto neki deček, kateri se je predaleč upal po ledeni plošči, katera se je pa udrla. Pa tudi ni čuda, če se kaj takega pripeti. Vkljub vsem svarilom so nekateri tako predrzni, da vedno silijo po slabo zamrznjenem ledu na jezero ki je, akoravno je že bilo docela zamrznjeno, še vedno le s tanko ledeno skorjo prevlečeno in ni upanja, da bi docela zamrznilo.

k **Radi častikraje** je bil obsojen odvetnik dr. V. Jutman na 100 kron globe od okrajnega sodišča v Št. Pavlu. Vkljub prizivu zagovornika obdolženčevega je deželno sodišče v Celovcu potrdilo obsodbo prve sodnije.

P. n. naročnike, ki še niso obnovili naročnine za leto 1907 opozarjamo, da jim bomo pošiljali list le še par dni. Kdor bi ne bil prejel položnice, naj jo enostavno reklamira.

Ljubljanske novice.

lj **Koliko društev je v Ljubljani?** V Ljubljani je sedaj 107 društev, od teh 12 društev še nima potrjenih pravil.

lj **Na oklicih** so bili včeraj v Trnovem g. Anton Verbič, posestnik, z Magdaleno Jaušel iz Iga; Ivan Tokan, mizarski pomočnik, z Marijo Oblak, šiviljo; g. Avgust Pavšek, knjigoveški pomočnik, z gospodično Mici Večaj, hčerko pečarskega tovarnarja g. Večaja, ter sta bila danes poročena v trnovski cerkvi.

lj **Petletnica ženskega oddelka »Slovenske krščc.-soc. zveze.** Mirno, a z lepim uspehom deluje ženski oddelek »Slov. krščc.-soc. zveze.« O petletnici tega plodonosnega delovanja smo kratko že poročali. Danes še omenjamo, da je zjutraj društvo imelo v proslavo svoje petletnice cerkveno opravilo s skupnim sv. obhajilom, katerega so se članice udeležile v obilnem številu. Č. g. dr. J. Janežič je imel slavnosti primeren govor. Društveni zbor je pod vodstvom požrtvovalnega pevovodje g. Černiča krasno prepeval, za kar mu čast in hvala. Da se spozna uspešno delovanje ženskega oddelka »Slov. krščc.-soc. zveze«, priobčujemo dobesedno govor, katerega je pri večerni slavnosti imela društvena predsednica gospa Manfredo, ki pet let stoji z vzgledno delavnostjo društvu na čelu. Gospa predsednica je o društvenem delovanju izvajala sledeče: »Cenjeni gostje! Dragi prijatelji! Danes nekoliko ložje stopam pred vas, da vas pozdravim. Pokazati imam nekaj gotovega. Pet let je minulo, odkar deluje naš oddelek, odkar je krščansko-socialna misel stopila v naši zvezi na dan,v korist našemu spolu. Pet let društvenega življenja ni kratka doba. Pet prvih let ni neznatnega pomena. Koliko dela, truda, požrtvovalnosti, in agitacije leži za nami. Ali s ponosom in veseljem me navdaja prepričanje, da niso ta leta brez uspeha utonila. Me gremo naprej uspešneje leto za letom. Naš oddelek šteje sedaj 330 rednih, 35 podpornih in dva ustanovna člana. In kar je še več, te članice so prepričane, da je naše delo dobro in potrebno in cela vrsta jih je, ki so društvu hvaležne in zato tudi udane. Veselice so pri nas le za nameček. Veselice niso glavna stvar, poleg dela in poduka ima društvo še toliko dobre volje, da katerikrat svojim članicam in somišljenikom v razvedrilo napravimo kak zabaven večer, kakršen je danes. In ko bi se hotela zahvaljevati, bi ne smela izpustiti nikogar izmed vas, vendar se pa moram v prvi vrsti zahvaliti častitim g. duhovnikom, ki so nam bili v vsakem oziru požrtvovalni in naklonjeni. Morala bi posebno in presrčno omeniti svoje drage tovarišice v odboru, ki so me drage volje podpirale, in celo vrsto učiteljev in učiteljic, podpornikov in podpornic, ki so nam dozdaj pomagale. Pa to bi bilo predolgo, zato rajši končam svoj kratek pozdrav z iskreno prošnjo: Kar vas je sedaj pri društvu in kar vas je dosedaj bilo naklonjenih našemu delu, ostanite še zanaprej nam zveste in udane. Naša zveza naj bode res zveza, ki naj pa ne bo zvezana s tanko nitjo, marveč z vrvjo ljubezni in medsebojnega zaupanja, dela in žrtev, bojev in zmag!«

lj **Godbeno društvo za ljubljanski okraj** s sedežem v Ljubljani je deželna vlada potrdila.

lj **Predpustne zabave.** Prdpustna zabava tobačnega delavstva je privabila v soboto v »Union« toliko občinstva vseh slojev, da so bili vsi »Unionovi« prostori polni in v dvorani ni bilo več dobiti prostora. Tobačno delavstvo je na tej zabavi videlo, da vedno lahko računa na simpatije občinstva. Veselico so počastili med drugim nadinspektor g. Möller, ravnatelj g. Pessiak z uradništvom, občinski svetnik g. Prosenc, mnogo gospodov častnikov in izvanredno število druge gospode. Vse se je neprisiljeno zabavalo in odkritosrčno veselilo, vesel pa je tudi društveni odbor, ki bo za svojo bolniško blagajno, iz katere je v preteklem poslovnem letu plačal okolu 6.400 K podpor, spravil lahko znatno svoto. — Sobotni ples »Glasbene Matice« v Narodnem domu je bil istotako izborno obiskan. Prvi dve kvadrilji je plesalo 100 parov.

— **Umrla** je nenadoma 12letna hčerka posestniku Meliku v Črni vasi vsled srčne hibe. — V deželni bolnici je umrla Marija Zajc, delavka v tobačni tovarni. — Umrl je g. Miha Mežan, mestni redar v pokoju.

lj**Mrtvega** je našla včeraj zjutraj neka deklica blizu Iške Loke 42-letnega Jožefa Pavliča iz Motene. Pavlič je pripeljal v soboto popoldne v Ljubljano krojača Jožefa Šušteršiča in njegovo ženo, nakar je šel potem v Češnovarjevo gostilno na Doleniski cesti. Okrog osme ure zvečer se je Pavlič odpeljal proti domu, domov je pa prišel le sam konj brez oprave in voza. Pavličeva žena se je takoj odpravila proti Ljubljani, da poišče moža. Med potjo pa je našla samo raztrgane vajeti in ob mestnem pomerju preobrnjen voz. Pavlič je imel na čelu več poškodb. Sklepa se, da se je Pavliču splašil konj in da je Pavlič pri tem ponesrečil.

lj **Strokovnjak za nervozne in psihične bolezni** g. dr. Ivan Robida se je nastanil v Ljubljani, Sodnijske ulice štev. 6. Gosp. dr. Robida je bil večletni učenec prof. G. Antona (klinika Halle a/d Saale), učenec prof. R. Krafft Ebinga (klinika Dunaj) in bivši hospitant odličnih klinik in zavodov.

lj **Nesreča na Mojstrani.** Delavci, ki so pri eksploziji v Mojstrani ponesrečili, bodo v kratkem zapustili ozdravljeni deželno bolnico.

lj **Slovensko gledališče.** Jutri, v torek (par), se uprizori prvič na slovenskem odru Donizettijeva opera »Lucia di Lammermoor«. Naslovno vlogo poje ga. Skalova, Edgarda g. pl. Rezunov, Henrika g. Oufednik, Arturja g. Ranek, Rajmunda g. Betetto. Med štiridesetimi opernimi teksti, katere je spisal Salvatore Cammarano in med katere spada tudi »Trubadur«, je gotovo najboljši Lucia di Lammermoor«. Vsebina pesnitve je sledeča: Škotska plemiška rodova Asthon in Ravenswood v pokrajini Lammermoor živita v smrtnem sovraštvu. Kljub temu vzljubi Edgard, zadnji potomec iz rodbine Ravenwoodov, Lucijo, koje brat, Henrik Asthon, v njuno zvezo za nobeno ceno noče privoliti. Da bi odvrnil svojo sestro od Edgarda, pokaže ji ponarejeno pismo, iz katerega je razvideti, da Edgard Luciji ni zvest. Na Henrikovo prigovarjanje vzame nato Lucija Arturja Buklawa za moža, katerega ne ljubi. Prepozno izve o tem Edgard, ki v neizmerni tugi prekolne svojo nezvesto. Ko pa Lucija pozneje izve resnico, zblazni in umori svojega soproga. Edgard pozove Henrika na dvoboj na pokopališču ravenwoodskem. Mimoidoči mu povedo, da je Lucija smrti blizu, in kmalu tudi zapoje mrtvaški zvon iz astonskih grajskih lin. Edgard pa si v obupu vzame sam življenje. — Gaetano Donizetti, ki je zložil glasbo za to znamenito delo, kojega snov je pravzaprav vzeta iz W. Scottove povesti »Nevesta«, je učenec Rossinijev in ga odlikujeta, kakor tega, pred vsem globok čut in velika dramatiška sila. »Lucia di Lammermoor« se je pela prvikrat leta 1835. v Neapolju, leta 1837. na Dunaju in 1838. v Pragi. Od takrat je stalno na repertoarju vseh večjih gledališč. Partitura »Lucije« spada gotovo med najvažneiše in najkrasnejše, ki jih je zmoglo preteklo stoletje. V solo-točkah se odlikujeta pred vsem vlogi Lucije in Edgarda. Od krasnih ensemblov je omeniti posebno svetovnoznani sekstet v drugem dejanju, ki pomenja muzikalni višek vsega dela. — V četrtek (nepar) se vprizori prvič na slovenskem odru melodram »Arležanka«, spisal Alphonse Daudet, godbo zložil Georges Bizet, za soboto (par) pa se pripravlja Finžgarjev »Divji lovec«.

lj **»Avstrijskega društva železniških uradnikov skupina Ljubljana«** občni zbor v hotelu »Južni kolodvor« je bil dné 20. t. m. prav dobro obiskan. Od dunajske centrale sta došla na zborovanje tudi oba podpredsednika, pristav državne železnice Bastendorf in revident Južne železnice Tomschig. Podpredsednik postajenačelnik Kobler otvori zborovanje. Hvali centralo zaradi njenega marljivega vodstva. Želi uradnikom Južne železnice, naj bi dosegli svoje zahteve. Po podpredsednikovem pozdravu se vname daljša živahna razprava, ki se je udeleži več zborovalcev glede na odstop predsednika skupine Kokalja. Stavi se glede na Koblerjev odstop več predlogov, a sklene se, naj se razpravlja o zadevi po tajnikovem poročilu. Zapisnikar Kotnik poroča, da je letos 9 let, kar deluje skupina. Stvar, ki jo zasledujemo, je važna. Naše zahteve dosežemo le, ako držimo zvesto skupaj. Poleg občnega zbora je priredila skupina tudi dvoje izrednih zborovanj. Glede na premestitev Kejžarja v Maribor se je storilo vse, da se popravi storjena mu krivica. Naznanja, da je imela skupina svoje prostore v »Uradniškem konsumnem društvu«, a so jih skupini odpovedali, ne da bi navedli razloge, dasi je skupina članica zadruge. Zapisnikarju se izreče zaupnica. Po zapisnikarjevem poročilu se sklene, da se izreče obžalovanje Kokalju, ker ni prišel na zborovanje. Blagajnik Frančišek Osterman poroča o računskem zaključku l. 1906. Vstopilo je 29, izstopilo 6, prestavljenih je bilo 30 članov. Članov je štela skupina koncem l. 1905 141, zdaj jih je 134. Društveno premoženje znaša 890.26 kron. Dohodkov je imela skupina 1894 K 60 vin., centrali se je vposlalo 1484 K 40 vin. Blagajniku se podeli absolutorij. Pri volitvah se izvoli za predsednika skupine Negovetić, za I. podpredsednika Verstovšek, za drugega Kobler. Odborniki so: Jebačin, Perne, Hofman, Teykal, Prek, Kneiselj, Borštner; preglednika računov sta Gomilšek in Pavliček. Novi predsednik Negovetić obljubi, da hoče posvetiti vse svoje moči skupini. Kejžar, zastopnik mariborske krajevne skupine poroča o nameravanem sestanku več krajevnih skupin v Mariboru. Razpravljalo se bo glede na doklade za nočno službo. Generalni ravnatelj je izjavil, da se dá razpravljati o tem vprašanju. Nadalje se bo razpravljalo na mariborskem sestanku tudi glede na izboljšanje plač uradništvu Južne železnice. Naglaša, da se za srednje uradništvo Južnih železnic ni storilo ničesar. Tudi o vprašanju personalne komisije se bo razpravljalo. Podpredsednik Tomschig izraža upanje, da bodo kmalu vsi uradniki pod enim klobukom. Personalna komisija ni, kar bi morala biti in ne more zastopati pravic uradništva v polnem obsegu. Potrebno je, da dobi personalna komisija več pravic. Upajmo, da se izboljšajo razmere tudi na državnih železnicah in da dobe tudi tu personalne komisije ali prav za prav delavske odbore. Pozdravlja sklep, da se vrši shod v Mariboru. Posrečilo se je združiti vse tri organizacije avstrijskih železničarskih uradnikov in je zdaj organiziranih 10.000 železničarskih uradnikov, ravno 15%. Po tem poročilu se prične daljša razprava o 20 h prostovoljnem mesečnem prispevku za zabavni sklad. Sklene se, da razpošlje tozadevne vprašalne pole članom odbor. Podpredsednik Bastendorf naznani, da je odstopil predsednik centrale Ves-

sely. Strinjal se ni namreč s sklepom krajevne skupine dunajske »Severne železnice«, ki je sklicala shod proti postopanju ravnatelja Severne železnice Jeitelesa. Letos se torej zopet vrše volitve novega predsednika. Nadalje govori o zahtevah žel. uradnikov glede na novo regulacijo plač državnim uradnikom. Sodi, da »Društva avstrijskih železniških uradnikov« je regulacija za drž. uradnike slabo izpadla in da so padli notri, ko so tako hitro izjavili, da so zadovoljni ž njo. Centrala je posredovala pri ministrstvu glede na zahteve uradnikov državnih železnic. Zahteve uradnikov državnih železnic so glede na izboljšanje plač, stanarin, da dobe uradniki državnih železnic službena in ne naturalna stanovanja in da se mora po 35 letih končati službena doba. S tem je dnevni red rešen. Po zaključenem občnem zboru se je pa pričela domača zabava tudi v hotelu Južni kolodvor ob sviranju seksteta. Da se je tudi plesalo, je v predpustu umevno samo ob sebi. —

lj **Velika dvorana »Uniona«** je največja dvorana našega mesta in vendar se vrše včasih veselice, katere napolnijo do zadnjega kotička to ogromno dvorano. Med take velike prireditve štejemo tudi Slavčevo maškerado, katera vživa med občinstvom splošno zanimanje. Spominjamo se še lanske Slavčeve maškerade, katera se je vršila prvikrat v dvorani »Union« ter dosegla velikanski vspeh. Zbog tega si je odbor že pred meseci osigural dvorano »Union« za letošnjo maškerado.

lj **Pomiloščeni morilec.** Mladi morilec Župevc, katerega so porotniki obsodili v smrt na vešalih, je od cesarja pomiloščen na 20letno ječo.

lj **Cvetje pozimi.** Ljubljanski izletniki k Sv. Križu nad Jesenicami so včeraj prinesli v Ljubljano šopke teloha. V Hrušici v Istri je našla hčerka g. nadučitelja Wasela dve cvetoči vijolici in steblice jagod s peterimi cveti.

lj **V dragonsko uniformo** se je bil vrgel danes ponoči 20-letni Rojko Kobald iz Ljubljane. Samega veselja se je bil toliko opil, da je kalil nočni mir in da se mu je približal policijski stražnik in Kobalda aretoval. Na Martinovi cesti je Kobald z neko družbo napadel tudi nekega hlapca, ki mu je pa všel. Malo prej so ga pa morali odstraniti iz neke gostilne, ker je provociral prepir.

lj **Samokres** je izmaknil včeraj delavec Ivan Pavšič delovodju Antonu Rečici na Dunajski cesti št. 47 in ž njim streljal v hlevna vrata. Ker Pavšič samokresa ni hotel dati nazaj, je bil aretiran.

Gospodarstvo.

g **Živnostenska banka.** Predsednik Živnostenske banke, cesarski svetnik Dimmer, je vsled svoje visoke starosti 82. let in svojega slabega zdravja odložil mesto predsednika in uda načelstva. Kljub temu, da se je načelstvo trudilo, odvrniti ga od tega sklepa, vstraja on iz zgoraj navedenih vzrokov pri svoji odločitvi. Načelstvo je vzelo to odločitev z obžalovanjem na znanje ter izreklo cesarskemu svetniku Dimmerju svojo zahvalo za dolgoletno in vspešno njegovo delovanje. Cesarski svetnik Dimmer je bil 27 let predsednik te banke in eden njenih ustanoviteljev. Načelstvo Živnostenske banke bavilo se bode v svoji prihodnji seji z volitvijo novega predsednika.

g **Pridelek oljk v Istri.** Zadnji pridelek oljk ni bil kdove kako izdaten. Olje pa bo dobro, toda drago. Hektoliter stane povprek 100 do 104 kron. Cena pa še poskoči.

Iz slovanskega sveta.

sl **Slovaški korespondenčni biro.** Ogrski državni poslanec Hodza, voditelj Slovakov, je došel v Prago, da se posvetuje z vodilnimi češkimi politiki glede na ustanovitev kooperacije v obrambo slovanskih manjšin nasproti zatiranju Mažarov. V Budimpešti nameravajo ustanoviti slovaški korespondenčni biro, ki bi obveščal češko in drugo slovansko časopisje o slovaških zadevah, ker ogrski brzojavni urad ne razširja teh novic.

Razne stvari.

Potres na Jamajki. V Kingstownu so razstrelili z dinamitom cele ulice, da omeje požar. Prebivalstvu manjka vode. Dné 19. t. m. po polnoči se je v Kingstownu zopet dvakrat potresla zemlja. Polovica Port Royala ob vhodu v pristanišče se je znižala tako, da leži 25 čevljev pod vodo, tudi mnogo hišnih temeljev se je znižalo v zemljo za 6 čevljev. Staro pokopališče v pristanišču in več ladij se je potopilo v morje. Po cestah izvirajo mali vrelci. Potres na Jamajki je bil hujši kakor potresa v San Franciscu in v Valparaisu. Število mrličev v Kingstownu cenijo zdaj na 1500, pokopali so jih že 1200.

Vojvode na zatožni klopi. Vojvode Tamaso Pugliati in njegova brata vojvodi Alfonso in Antonio, nadalje baron Montelli se bodo morali zagovarjati pred rimskim sodiščem zaradi goljufije. Dolže jih, da so oškodovali več tvornic smodk za 60.000 lir.

Železniški pregor skozi Montblank nameravata zgraditi Francija in Italija.

Ob železniški nesreči pri Fowleru, država Indiana, Severna Amerika, je zadel osebni v tovorni vlak. Osebni vlak je popolnoma uničen. Izpod vlakovih razvalin so potegnili 30 mrličev in 40 ranjencev. Deset potnikov je živih zgorelo.

Samoumor. V Jesi pri Jakinu se je ustrelil 19. t. m. kanonik Emilio Catani. Pognal si je kroglo iz revolverja v desno sence.

Pomanjkanje moških na Japonskem. Na Japonskem primanjkuje moških in japonska vlada je sklenila, da temu zlu odpomore. Razposlala je agente, ki naj bi po vsej Evropi nabirali mladeniče, ki bi hoteli na Japonsko. Ti agentje so prišli tudi na Ogrsko. Iz Debrečina poročajo, da so tamkaj japonski agentje obljubljali mladeničem, ako se na Japonskem oženijo, da jih vlada za vsakega sina nagradi s sto kronami, za hčer pa s 50 kronami. Stvar je bila prijavljena ogrski vladi, ki je storila potrebne korake, da izžene japonske agente.

Potegnjena »Neue Freie Presse«. Neki šaljivec je pošteno potegnil »Neue Freie Presse«. Poslal je listu inserat v verzih, seveda povedal pa ni, da prve besede verzov po vrsti izrazijo: Ja, die Neue Freie ist ein Blatt, das für Geld alles bringt. (Da, Neue Freie je list, ki prinaša za denar vse.)

Telefonska in brzojavna poročila.

USTANOVITEV SLOVENSKE KMEČKE ZVEZE ZA SPODNJE ŠTAJERSKO.

Maribor, 21. jan. Danes se je vršil ustanovni shod slovenske kmečke zveze za Spodnje Štajersko. Udeležencev je bilo okoli 500. Sprejel se je program, ki je merodajen tudi za prihodnje državnozborske volitve. Za predsednika je bil izvoljen posestnik in poslanec Roškar. Navdušenje je bilo velikansko.

POGREŠANEGA TOVARNARJA NAŠLI.

Dunaj, 21. jan. Pogrešanega tovarnarja Langa so danes našli mrtvega v vodi. Na glavi ima mrtvec rane.

NEMIRI V SOFIJI.

Sofija, 21. jan. Po včerajšnjem protestnem shodu proti zatvorjenju vseučilišča, so hoteli dijaki korakati pred vseučilišče. Pri kneževem dvorcu jim je policija zastavila pot. Dijakom so se pridružili socialisti in poulična druhal. Čuli so se žvižgi in klici proti knezu, katerega sedaj ni v Sofiji. Došli kavalerijski polk so izgredniki bombardirali s kamenjem in kosi ledu ter je moral nastopiti proti demonstrantom še knežev telesni gardni polk, nakar so bili šele demonstrantje pregnani. Po demonstrantih so vojaki mahali s sabljami. Vlada je odredila vse potrebno, da z vojaštvom zapre ulice do kneževega dvorca. Straže v kneževem dvoru so pomnožene. Radi demonstracij pri otvoritvi gledališča je odstavljen poveljnik kneževe palače.

IZGREDI V BARCELONI.

Barcelona, 21. jan. Po demonstracijskem shodu katoličanov proti novi predlogi o uredbi bogočastja in proti kongregacijski postavi, je prišlo do pretepa, pri katerem se je je tudi streljalo. Osem oseb je ranjenih, nekaj težko. Orožniki so s sabljami mahali okolu sebe. Pred neko kavarno se je razpočila bomba.

MESTO RAZRUŠIL ORKAN.

Sidney, 21. jan. V Avstraliji je v soboto razrušil orkan tri četrtine mesta Kooktown.

POTRESI.

Peterburg, 21. jan. V soboto ob 10½. uri zvečer so čutili na Sahalinu močne potresne sunke. Ob polu 2. uri ponoči od 19. na 20. t. m. so čutili v Jelisavetpolu dva pet sekund močna potresna sunka.

Erivan, 21. jan. Včeraj ob polu 11. uri zvečer so čutili tu dva močna potresna sunka, ob dveh ponoči, pa je sledil zopet močan potresni sunek.

VREME.

Spremenljivo, lahki vetrovi, zelo hladno.

2 vajenca in 1 pomočnika

sprejme takoj **Ivan Triller, ključavničar na Bledu.** 125 2—2

Sprejme se **za kleparsko obrt**

učenec

poštenih starišev in **en**

pomočnik.

Več pove **Karol Neumann, Jesenice, Gorenjsko** 106 5—9

FERDO PRIMOŽIČ,

mizarski mojster,

Ljubljana, Hilšerjeve ulice štev. 5

izdeluje vsa **stavbena** in **pohištvena dela, oprave gostiln, hotelov** in **prodajalnic.** Priporoča se osobito prečast. cerkvenim predstojništvom za napravo **spovednic, klečalnikov, klopij** in **omar za paramente.** — Načrti in proračuni brezplačno.

Poskrbi vse vrste **parkete, deščice za tla,** prevzame polaganje istih in poprave **starih podov,** kakor tudi **voščenje** in **snaženje** istih tu in na deželi. Prodaja in pošilja tudi po pošti **domače voščilo** (kuhani vosek). 139 10—1

Solidno delo, točna in cena postrežba.

Nevropatholog - psychiater

M. U.

Dr. Ivan Robida

Sodnijske ulice št, 6,

(vis à vis justični palači v Čudnovi hiši)

Ordinira od **11.-12. in od 3.-4. h.** 123 3—2

Hlapec

išče službe v kakem župnišču ali pa v samostanu. 138 3—1

Naslov pove upravništvo „Slovenca".

2 izurjena rezbarja pozlatarja

za cerkveno delo sprejme **takoj trajno** 119 6—3

Aleksander Götzl,

podobar in pozlatar v Ljubljani.

Proda se takoj zaradi bolezni **stara, dobro vpeljana** 133 3—2

trgovina v Ljubljani

na najboljšem prostoru, zelo pripravna posebno za žensko.

Denarja se zahteva **3000 gl.**

Samo pismene ponudbe pod **»Takoj«** na upravništvo „Slovenca".

Borzna poročila.

„Kreditna banka" v Ljubljani.

Uradni kurzi dunajske borze 21 januarja 1907

Založbeni papirji.	Denar	Blago
4% majeva renta	99·25	99·45
4% srebrna renta	100·15	100·35
4% avstrijska kronska renta	99·35	99·55
4% „ zlata renta	117·25	117·45
4% ogrska kronska „	95·85	96·05
4% „ zlata „	114·30	114·50
5% posojilo dežele Kranjske	99·05	100·50
4½% posojila mesta Spljet	133	133·65
4½% „ „ Zader	98·90	100·85
4½% bosn.-herc. žel. pos. 1902	99·85	100·15
4% češka dež. banka k. o.	99·50	99·70
4% „ „ „ ž. o.	99·40	99·90
4½% zast. pisma gal. d. hip. b.	100·40	101·35
4½% pešt. kom. k. o. z 10% pr.	105·80	106·80
4½% zast. pisma Innerst. hr.	100·—	101·—
4½% „ „ ogr. cen. dež. hr.	100·—	100·25
4½% „ „ „ hip. banke	100·—	100·35
4½% obl. ogr. lokalnih žel. d. dr.	100·—	101·—
4½% obl. češke ind. banke	100·25	101·25
4% prior. Trst-Poreč lok.	99·90	
4% prior. dol. žel.	99·50	—·—
3% „ juž. žel. kup. ½	316·75	318·75
4½% avstr. pos. za žel. p. o.	100·50	101·50
Srečke.		
Srečke od l. 1860 ½	157·—	159·—
„ „ „ 1864	266·50	268·50
„ tiske	203	205·—
„ zem. kreditne I. emisije	276·25	286·25
„ „ „ II. „	284·40	294·40
„ ogr. hip. banke	254·—	262·—
„ srbske á frs. 100·—	101·—	109·50
„ turške	164·—	169·—
Basilika srečke	22·60	24·60
Kreditne „	448·—	458·—
Inomoške „	79·—	85·—
Krakovske „	90·—	95·—
Ljubljanske „	56·—	61·—
Avstr. rud. križa „	47·50	49·50
Ogr. „ „ „	28·—	30·—
Rudolfove „	56·—	60·—
Salcburške „	80·—	85·—
Dunajske kom. „	497·50	508·—
Delnice.		
Južne železnice	691·75	691·75
Državne železnice	191·—	192·—
Avstr. ogrske bančne delnice	779·—	1788·—
Avstr. kreditne banke	687·75	688·75
Ogrske „ „	836·75	837·75
Živnostenske „	234·75	235·75
Premogokop v Mostu (Brüx)	744·—	750·—
Alpinske montan	624·25	625·25
Praške žel. indr. družbe	2655·—	2665·—
Rima-Murányi	168·60	169·60
Trbovljske premog. družbe	280·50	281·50
Avstr. orožne tovr. družbe	559·—	561·50
Češke sladkorne družbe	141·—	145·—
Valute.		
C. kr. cekin	11·35	11·40
20 franki	19·075	19·105
20 marke	23·50	23·58
Severeigns	24	24·08
Marke	117·65	117·825
Laški bankovci	95·60	95·80
Rublji	2·53	2·5375
Dolarji	4·15	5·—

Služba 135 3—1

organista in cerkvenika

se razpisuje na **Trsteniku pri Kranju.** Skupni dohodki 500 K in prosto stanvanje. Plačuje se mesečno. Rokodelec ima dovelj prostega časa. — Nastop 20. februarja.

Izborna eksistenca!

Ena največjih zavarovalnic nastavlja v mestih **Ljubljana, Maribor, Celovec, Trst, Gorica, Rudolfovo, Kranj, Kamnik, Ptuj, Slov. Gradec, Slov. Bistrica, Celje, Brežice, Ormož** in **Središče** nadzorstva in išče v to svrho izkušene in v stroki izvežbane sile za akvizicijo in organizacijo v dotičnih okolicah. Služba je trajna, dobro plačana in pri dobrem službovanju po enem letu definitivna s pravico do pokojnine.

Sposobni, dobro priporočeni prosilci naj podajo svoje ponudbe z opisi, spričevali in referencami pod znakom „Izborna eksistenca 242". **Všeobecný inseratní kancelář, Praha,** Příkop. Bazar 27. 140 1—1

Podružnica : v Spljetu. :

Delniška glavnica: : : K 2.000.000. : : :

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

priporoča k žrebanju dne 1. februarja 1907:

Turške srečke: kurz K 169. Glavni dobitek Frs. 300.000.

Srečke laškega rud. križa: kurz K 49. „ „ Lir 15.000.

Promese na drž. srečke iz l. 1860 { cele K 35., petinke K 13. } gl. dobitek K 600.000.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun po 4½%. 53-6

Podružnica : v Celovcu. :

: Rezervni fond: : : : : K 200.000. : : :

Izdajatelj: Dr. Ignacij Žitnik. Tisk »Katoliške Tiskarne«. Odgovorni urednik: Mihael Moškerc.